

СВОБОДА

УКРАЇНСЬКИЙ ДНЕВНИК

УРЯДОВИЙ ОРГАН ЗАПОМОГОВОЇ ОРГАНІЗАЦІЇ УКРАЇНСЬКОЇ НАРОДНОЇ СОЮЗ В ЗЛУЧЕНИХ ДЕРЖАВАХ АМЕРИКИ.

UNIVERSITY MICROFILMS

СВОБОДА

UKRAINIAN DAILY

OFFICIAL ORGAN OF THE UKRAINIAN NATIONAL ASSOCIATION, Inc.

ТРИ ЦЕНТИ. РІК XXXV. Ч. 54. Джерси Ситі, Н. Дж., вівторок, 8 марта, 1927. VOL. XXXV. No. 54. Jersey City, N. J., Tuesday, March 8, 1927. THREE CENTS

АМЕРИКАНСЬКИЙ УРЯД ВИСИЛАЄ ЩЕ ОДНУ НОТУ ДО МЕКСИКА

АЛЕ ЗНОВА ДЕРЖИТЬ ЇЇ В ТАЙНІ.

ВАШИНГТОН, 5. марта. — Американський департамент ставити полад до відома газет, що американський уряд вислав через мексиканську амбасаду в цьому місті нову ноту до мексиканського уряду.

По за те, однак, урядники не хотіли дати найменшої кількості інформації, оточуючи непобитом таємно і зміст і нагоду ноту.

Справа непорозуміння з Мексикою ще далі захоплює багато людей, бо питає відкриття мексиканського амбасадора Талеса ще не дає певності. Про причини його відкриття підноситься вже найрізніші теорії, але кождо збивали, як тільки вона показалася. Гонимі межі ним, що Талес провадив в Америці пропаганду, яка була немала американському уряду, але се заперечили самі американські урядники. Вітакт говорив, що Талес є немилю особю, але не для американського уряду, а для самого мексиканського президента Каеса, але й се скоро заперечено. І так справа ще далі лишилася без висвітлення.

НАСПІДКИ СЕНАТОВОЇ ОБСТРУКЦІЇ ЩЕ НЕ ПЕРЕЙШЛИ.

ПРЕЗИДЕНТ ШУКАЄ ФОНДИ, А ВІЩЕПРЕЗИДЕНТ ЗБИРАЄТЬСЯ ЗМІНЯТИ РЕГУЛАМІН СЕНАТУ.

ВАШИНГТОН, 5. марта. — Як видно з газет та публічної лінії, обструкція в сенаті, яка не дала конгресові виникнути багату важних справ, набрала немало шуму в політичних кругах.

Найважливіше з усього, що уряд лишився без фондів, потрібних для ведення бою урядових справ. Нині президент Кулідж відбув зі своїми міністрами й провідниками палат наряду на тим, як сих фондів добути. Найбільше відібється се на американській армії, як через брак фондів треба буде зменшити на 150,000 мужа. Для других, менше коштовних справ, уряд думає роздобути грошей через ошаджування.

Обструкція підірвала немало престиж сенату та виказала нездарність теперішнього регуляміну, на що вже від довшого часу вказував віщепрезидент Доз. Досі його переконувать ніхто не слухав, а тепер усі признають його слухність та заповідальність, що йому такі властєя перевести свої реформи в найблизкій сесії конгресу.

ДЕ ВАЛЕРА ПРИХАВ ДО АМЕРИКИ.

ВЕЛИКІ ТОВПИ ВИТАЮТЬ АЙРСЬКОГО ПРОВІДНИКА.

НЮ ЙОРК, 5. марта. — На кораблі Президенті Рузвельті прихав сюди нині Рамон Де Валера, айрський републиканський провідник.

На його привітання вийшли до нього численні делегації айрських товариств і брашна, на котрих чолі стояли Френк Вод, Джан Финерті й Овен Боген. Його зараз забрали до ситі-году, де його міський уряд прийняв незвичайно врончисто. Мер його міста витав його як, «що одного незачинного хлопця, який добув собі світову славу».

Має він стати тут яког свідком на розправі, в якій суд буде розглядати право «айрської свободної держави» до підтряті міліона доларів, які зібрано на бонди для айрського уряду.

ЗНОВА СКАНДАЛЬНИЙ ПРОЦЕС ЗА ПРОГИБИЦЮ.

САН ФРАНЦИСКО, 5. марта. — Велика лава присяжних федерального суду постановила нині поставити на суд за нарушення прогібницького закона 61 осіб. Є межі ними наперед залога корабля Федералішпа, що мав займатися пактарством горівки з Канади, а влітак директори канадського підприємства Консолідейтд Експортерс та багату дрібних торговців, які займалися продажою «шотофу» зі зього корабля.

Корабель ізид під прапором Панами, але його властєтєа були канадськими горожанами, а возив він горівку з Ванкуверу до американських міст на побережу Тихого океану. Процес заповідається сензацийно.

ЩЕ РАЗ СПІЛНА АКТІЯ СВЯЩЕНИКІВ, ПРОПОВІДНИКІВ І РАБІВІВ.

НЮ ЙОРК, 5. марта. — В цьому місті зорганізувалося спеціальне «перковне й драматичне товариство», яке покляло себе за ціль очистити з неморальності ньюоркської театри. Зобов'язали се товариство самі священники римско-католицької церкви, проповідники різних протестантських сект та жидівські рабині.

ВУГЛЕВИЙ СТРАЙК МАЛІЄ ПЕВНИЙ.

ВАШИНГТОН, 6. марта. — Досі не зроблено ще нічого путнього, щоб не допустити до страйку робітників копальня м'якого вугля, який дня 31. марта виходить контракт з підприємцями. Як відомо; спроби довести до якогось порозуміння довели до розбиття переговорів.

Тимчасом ціни на м'який вугілля стали сильно підніматися в гору. Нині Товариство фабрикантів видало публічну заяву, що м'якого вугля є великий ціл, що через те нема найменшої причини для сеї звиняції ціл. Денкі юніїні урядники уважають се заяву страшенем найпервім.

УЖГОРОД — ОСІДКОМ ПРАВОСЛАВНОГО ЕПІСКОПА.

З «Прагер Прессе» довідуємося, що православний сербський єпископ з Новосаду Ірней обивав за дозволом чеського правительства організацію православних церковних громад на Закарпатській Україні. Він обивав в останньому часі великі православні парохії і поселився тимчасово в Ужгороді. Слід замітити, що православна агітація на Закарпатті, що була сильно розгорілася в перших роках після закінчення світової війни, в останньому часі не тільки не виказує ніяких успіхів, але напавки — багато її агентів, а то й цілих громад вертає назад до греко-католицької церкви. Православний єпископ Ірней має би отже за завдання ратувати від повероту до унії останки своїх вірних.

ТРУПИ.

Рекорд убивств, скомбінованих із самовбивств, зробив варшавський робітник Маслянка, який вистріляв усю свою родину: жінку, дві сестри жінки, свекручку та шуріна. — Одночасно на вулиці в Варшаві найдено пробитого у ноці ножем 19-літнього хлопця. — Перемішл записав у своїй хроніці аж 3 трупи: у готелі застріляв якийсь Фельдер з Устрик Дол, по причині непорозуміння із батьком. Комісар скарбової сторожі Лісевиць застріляв наслідком фінансових клопотів, а залізничний урядовець Кюта втиснувся у розпуці, що не може прийти до порозуміння з родиною. — У Львові на залізничній шляху біля Клепарова найдено тіло відомого злодія Бузданюка, якого, як імовірно височини із вагону перед контролером, коли їхав «заїдем» і обивав. — 19-літній служивий Давидів забавляючись санковим спортом по збоченку «Стрипської парку» у Львові в товаристві жовнірв, розторощила собі голову об астерою. Як на один день то за багату!

ПОЖАР В ГАЛЧИНІ.

В Глухівцях коло Львова вбух недавно пожар на обійсті братів Саблішчків. Пожар вдалося завчасу погасити. — В Бориславі повстав пожар з причини небережності одного господаря, яка залишила огонь в печі і сама вийшла з хати. Огонь огорнув 5 склепів. Пожар вдалося зьакоалізувати. — В Дрогобичі на передмістєі огонь обхопив кілька будинків. Міська пожарна сторожа приїжджає з згупитими сивакми, хоча їм на те, щоб зазначити, що й Дрогобич має пожарну сторожу. Та дрогобичська міська сторожа все таки має свою амбіцію: робила пакости другим пожарним сторожам, які успішно гасили огонь. Мовляв, пошто вони пакується в чужий район? Пуста амбіція. Крайне понаправляючи згупсте справля, бо в дотеперішньому стані воно надеться на наряду міської ратуші збільшувалася на 14 міліметрів річно.

РЕФОРМИ ПОДРУЖА.

Найтривкіїші закони найсильніших держав не можуть удержатися під напором вітрян, які приносили останні роки війни і революції. Мім ними законами, сильно захитаними, є закони про подружжя, які громадськими держав створюються обходити ріжними хитрощинами, змінюючи обряд і релігію. Правничі комісії німецького парламенту приготували реформу про розважання подружжя, яке на думку дотичного референта слід уневажнити з таких причин: 1) Надто поспішні шлюб, наслідком легководишні обставини; (як це було часто в останній війні); 2) Суперечність темпераментів чоловіка та жінки, які доводять до вічних конфліктів. Тут мається брати на увагу подружжя людей з вищим духовним розвитком, головою письменників, артистів; 3) Ріжні релігійні подружжя пари, з яких одно змінило її лише формально, а одно взаплине на релігійні похування; 4) Зовнішні нещастя, деякі неугди. Дуже характерні теми на соборі, мають намір змінити довершеної формулу прибожіння жінки, яка замислює: «щою поспух своему панові»; — маєприграти «обіцую кохати та шанувати свого мужа».

ПРИХИМ СЛАВИ.

Образ французького малярв Рудно п. з. «Митар» продано недавно за 520 тисяч нм. марок. З Рудно довгий час намішчавали т. зв. заняти мистецтва і він умер у нужді. При цій нагоді париський «Літ Журналь» оповідає подібну історію про іншого знаменитого французького малярв Ренуара. Одно баче подружжя замовило у нього портрет своєї маленької дитини. Але образ виказав загальне похитування головами «знавців» і батьки були щасливі, коли мамка, як покидала їх дім, згодилася забрати зі собою і «богомма». Селянка визла портрет як пам'ятку по дитині на село, але небаром образ найшовся у торговця мистецтва. Батьки тимчасом стужилися за портретом і стали шукати його. Тимчасом один мещанс мистецтва відкупили його за 100 тисяч франків і родичі мислять багато дозволити, щоб відкупили портрет своєї дитини. Від той мати з гордістю показує своїм гостям твір Ренуара, завішений у кімнату на село, але небаром образ найшовся у торговця мистецтва. Батьки тимчасом стужилися за портретом і стали шукати його. Тимчасом один мещанс мистецтва відкупили його за 100 тисяч франків і родичі мислять багато дозволити, щоб відкупили портрет своєї дитини. Від той мати з гордістю показує своїм гостям твір Ренуара, завішений у кімнату на село, але небаром образ найшовся у торговця мистецтва. Батьки тимчасом стужилися за портретом і стали шукати його. Тимчасом один мещанс мистецтва відкупили його за 100 тисяч франків і родичі мислять багато дозволити, щоб відкупили портрет своєї дитини. Від той мати з гордістю показує своїм гостям твір Ренуара, завішений у кімнату на село, але небаром образ найшовся у торговця мистецтва. Батьки тимчасом стужилися за портретом і стали шукати його. Тимчасом один мещанс мистецтва відкупили його за 100 тисяч франків і родичі мислять багато дозволити, щоб відкупили портрет своєї дитини. Від той мати з гордістю показує своїм гостям твір Ренуара, завішений у кімнату на село, але небаром образ найшовся у торговця мистецтва. Батьки тимчасом стужилися за портретом і стали шукати його. Тимчасом один мещанс мистецтва відкупили його за 100 тисяч франків і родичі мислять багато дозволити, щоб відкупили портрет своєї дитини. Від той мати з гордістю показує своїм гостям твір Ренуара, завішений у кімнату на село, але небаром образ найшовся у торговця мистецтва. Батьки тимчасом стужилися за портретом і стали шукати його. Тимчасом один мещанс мистецтва відкупили його за 100 тисяч франків і родичі мислять багато дозволити, щоб відкупили портрет своєї дитини. Від той мати з гордістю показує своїм гостям твір Ренуара, завішений у кімнату на село, але небаром образ найшовся у торговця мистецтва. Батьки тимчасом стужилися за портретом і стали шукати його. Тимчасом один мещанс мистецтва відкупили його за 100 тисяч франків і родичі мислять багато дозволити, щоб відкупили портрет своєї дитини. Від той мати з гордістю показує своїм гостям твір Ренуара, завішений у кімнату на село, але небаром образ найшовся у торговця мистецтва. Батьки тимчасом стужилися за портретом і стали шукати його. Тимчасом один мещанс мистецтва відкупили його за 100 тисяч франків і родичі мислять багато дозволити, щоб відкупили портрет своєї дитини. Від той мати з гордістю показує своїм гостям твір Ренуара, завішений у кімнату на село, але небаром образ найшовся у торговця мистецтва. Батьки тимчасом стужилися за портретом і стали шукати його. Тимчасом один мещанс мистецтва відкупили його за 100 тисяч франків і родичі мислять багато дозволити, щоб відкупили портрет своєї дитини. Від той мати з гордістю показує своїм гостям твір Ренуара, завішений у кімнату на село, але небаром образ найшовся у торговця мистецтва. Батьки тимчасом стужилися за портретом і стали шукати його. Тимчасом один мещанс мистецтва відкупили його за 100 тисяч франків і родичі мислять багато дозволити, щоб відкупили портрет своєї дитини. Від той мати з гордістю показує своїм гостям твір Ренуара, завішений у кімнату на село, але небаром образ найшовся у торговця мистецтва. Батьки тимчасом стужилися за портретом і стали шукати його. Тимчасом один мещанс мистецтва відкупили його за 100 тисяч франків і родичі мислять багато дозволити, щоб відкупили портрет своєї дитини. Від той мати з гордістю показує своїм гостям твір Ренуара, завішений у кімнату на село, але небаром образ найшовся у торговця мистецтва. Батьки тимчасом стужилися за портретом і стали шукати його. Тимчасом один мещанс мистецтва відкупили його за 100 тисяч франків і родичі мислять багато дозволити, щоб відкупили портрет своєї дитини. Від той мати з гордістю показує своїм гостям твір Ренуара, завішений у кімнату на село, але небаром образ найшовся у торговця мистецтва. Батьки тимчасом стужилися за портретом і стали шукати його. Тимчасом один мещанс мистецтва відкупили його за 100 тисяч франків і родичі мислять багато дозволити, щоб відкупили портрет своєї дитини. Від той мати з гордістю показує своїм гостям твір Ренуара, завішений у кімнату на село, але небаром образ найшовся у торговця мистецтва. Батьки тимчасом стужилися за портретом і стали шукати його. Тимчасом один мещанс мистецтва відкупили його за 100 тисяч франків і родичі мислять багато дозволити, щоб відкупили портрет своєї дитини. Від той мати з гордістю показує своїм гостям твір Ренуара, завішений у кімнату на село, але небаром образ найшовся у торговця мистецтва. Батьки тимчасом стужилися за портретом і стали шукати його. Тимчасом один мещанс мистецтва відкупили його за 100 тисяч франків і родичі мислять багато дозволити, щоб відкупили портрет своєї дитини. Від той мати з гордістю показує своїм гостям твір Ренуара, завішений у кімнату на село, але небаром образ найшовся у торговця мистецтва. Батьки тимчасом стужилися за портретом і стали шукати його. Тимчасом один мещанс мистецтва відкупили його за 100 тисяч франків і родичі мислять багато дозволити, щоб відкупили портрет своєї дитини. Від той мати з гордістю показує своїм гостям твір Ренуара, завішений у кімнату на село, але небаром образ найшовся у торговця мистецтва. Батьки тимчасом стужилися за портретом і стали шукати його. Тимчасом один мещанс мистецтва відкупили його за 100 тисяч франків і родичі мислять багато дозволити, щоб відкупили портрет своєї дитини. Від той мати з гордістю показує своїм гостям твір Ренуара, завішений у кімнату на село, але небаром образ найшовся у торговця мистецтва. Батьки тимчасом стужилися за портретом і стали шукати його. Тимчасом один мещанс мистецтва відкупили його за 100 тисяч франків і родичі мислять багато дозволити, щоб відкупили портрет своєї дитини. Від той мати з гордістю показує своїм гостям твір Ренуара, завішений у кімнату на село, але небаром образ найшовся у торговця мистецтва. Батьки тимчасом стужилися за портретом і стали шукати його. Тимчасом один мещанс мистецтва відкупили його за 100 тисяч франків і родичі мислять багато дозволити, щоб відкупили портрет своєї дитини. Від той мати з гордістю показує своїм гостям твір Ренуара, завішений у кімнату на село, але небаром образ найшовся у торговця мистецтва. Батьки тимчасом стужилися за портретом і стали шукати його. Тимчасом один мещанс мистецтва відкупили його за 100 тисяч франків і родичі мислять багато дозволити, щоб відкупили портрет своєї дитини. Від той мати з гордістю показує своїм гостям твір Ренуара, завішений у кімнату на село, але небаром образ найшовся у торговця мистецтва. Батьки тимчасом стужилися за портретом і стали шукати його. Тимчасом один мещанс мистецтва відкупили його за 100 тисяч франків і родичі мислять багато дозволити, щоб відкупили портрет своєї дитини. Від той мати з гордістю показує своїм гостям твір Ренуара, завішений у кімнату на село, але небаром образ найшовся у торговця мистецтва. Батьки тимчасом стужилися за портретом і стали шукати його. Тимчасом один мещанс мистецтва відкупили його за 100 тисяч франків і родичі мислять багато дозволити, щоб відкупили портрет своєї дитини. Від той мати з гордістю показує своїм гостям твір Ренуара, завішений у кімнату на село, але небаром образ найшовся у торговця мистецтва. Батьки тимчасом стужилися за портретом і стали шукати його. Тимчасом один мещанс мистецтва відкупили його за 100 тисяч франків і родичі мислять багато дозволити, щоб відкупили портрет своєї дитини. Від той мати з гордістю показує своїм гостям твір Ренуара, завішений у кімнату на село, але небаром образ найшовся у торговця мистецтва. Батьки тимчасом стужилися за портретом і стали шукати його. Тимчасом один мещанс мистецтва відкупили його за 100 тисяч франків і родичі мислять багато дозволити, щоб відкупили портрет своєї дитини. Від той мати з гордістю показує своїм гостям твір Ренуара, завішений у кімнату на село, але небаром образ найшовся у торговця мистецтва. Батьки тимчасом стужилися за портретом і стали шукати його. Тимчасом один мещанс мистецтва відкупили його за 100 тисяч франків і родичі мислять багато дозволити, щоб відкупили портрет своєї дитини. Від той мати з гордістю показує своїм гостям твір Ренуара, завішений у кімнату на село, але небаром образ найшовся у торговця мистецтва. Батьки тимчасом стужилися за портретом і стали шукати його. Тимчасом один мещанс мистецтва відкупили його за 100 тисяч франків і родичі мислять багато дозволити, щоб відкупили портрет своєї дитини. Від той мати з гордістю показує своїм гостям твір Ренуара, завішений у кімнату на село, але небаром образ найшовся у торговця мистецтва. Батьки тимчасом стужилися за портретом і стали шукати його. Тимчасом один мещанс мистецтва відкупили його за 100 тисяч франків і родичі мислять багато дозволити, щоб відкупили портрет своєї дитини. Від той мати з гордістю показує своїм гостям твір Ренуара, завішений у кімнату на село, але небаром образ найшовся у торговця мистецтва. Батьки тимчасом стужилися за портретом і стали шукати його. Тимчасом один мещанс мистецтва відкупили його за 100 тисяч франків і родичі мислять багато дозволити, щоб відкупили портрет своєї дитини. Від той мати з гордістю показує своїм гостям твір Ренуара, завішений у кімнату на село, але небаром образ найшовся у торговця мистецтва. Батьки тимчасом стужилися за портретом і стали шукати його. Тимчасом один мещанс мистецтва відкупили його за 100 тисяч франків і родичі мислять багато дозволити, щоб відкупили портрет своєї дитини. Від той мати з гордістю показує своїм гостям твір Ренуара, завішений у кімнату на село, але небаром образ найшовся у торговця мистецтва. Батьки тимчасом стужилися за портретом і стали шукати його. Тимчасом один мещанс мистецтва відкупили його за 100 тисяч франків і родичі мислять багато дозволити, щоб відкупили портрет своєї дитини. Від той мати з гордістю показує своїм гостям твір Ренуара, завішений у кімнату на село, але небаром образ найшовся у торговця мистецтва. Батьки тимчасом стужилися за портретом і стали шукати його. Тимчасом один мещанс мистецтва відкупили його за 100 тисяч франків і родичі мислять багато дозволити, щоб відкупили портрет своєї дитини. Від той мати з гордістю показує своїм гостям твір Ренуара, завішений у кімнату на село, але небаром образ найшовся у торговця мистецтва. Батьки тимчасом стужилися за портретом і стали шукати його. Тимчасом один мещанс мистецтва відкупили його за 100 тисяч франків і родичі мислять багато дозволити, щоб відкупили портрет своєї дитини. Від той мати з гордістю показує своїм гостям твір Ренуара, завішений у кімнату на село, але небаром образ найшовся у торговця мистецтва. Батьки тимчасом стужилися за портретом і стали шукати його. Тимчасом один мещанс мистецтва відкупили його за 100 тисяч франків і родичі мислять багато дозволити, щоб відкупили портрет своєї дитини. Від той мати з гордістю показує своїм гостям твір Ренуара, завішений у кімнату на село, але небаром образ найшовся у торговця мистецтва. Батьки тимчасом стужилися за портретом і стали шукати його. Тимчасом один мещанс мистецтва відкупили його за 100 тисяч франків і родичі мислять багато дозволити, щоб відкупили портрет своєї дитини. Від той мати з гордістю показує своїм гостям твір Ренуара, завішений у кімнату на село, але небаром образ найшовся у торговця мистецтва. Батьки тимчасом стужилися за портретом і стали шукати його. Тимчасом один мещанс мистецтва відкупили його за 100 тисяч франків і родичі мислять багато дозволити, щоб відкупили портрет своєї дитини. Від той мати з гордістю показує своїм гостям твір Ренуара, завішений у кімнату на село, але небаром образ найшовся у торговця мистецтва. Батьки тимчасом стужилися за портретом і стали шукати його. Тимчасом один мещанс мистецтва відкупили його за 100 тисяч франків і родичі мислять багато дозволити, щоб відкупили портрет своєї дитини. Від той мати з гордістю показує своїм гостям твір Ренуара, завішений у кімнату на село, але небаром образ найшовся у торговця мистецтва. Батьки тимчасом стужилися за портретом і стали шукати його. Тимчасом один мещанс мистецтва відкупили його за 100 тисяч франків і родичі мислять багато дозволити, щоб відкупили портрет своєї дитини. Від той мати з гордістю показує своїм гостям твір Ренуара, завішений у кімнату на село, але небаром образ найшовся у торговця мистецтва. Батьки тимчасом стужилися за портретом і стали шукати його. Тимчасом один мещанс мистецтва відкупили його за 100 тисяч франків і родичі мислять багато дозволити, щоб відкупили портрет своєї дитини. Від той мати з гордістю показує своїм гостям твір Ренуара, завішений у кімнату на село, але небаром образ найшовся у торговця мистецтва. Батьки тимчасом стужилися за портретом і стали шукати його. Тимчасом один мещанс мистецтва відкупили його за 100 тисяч франків і родичі мислять багато дозволити, щоб відкупили портрет своєї дитини. Від той мати з гордістю показує своїм гостям твір Ренуара, завішений у кімнату на село, але небаром образ найшовся у торговця мистецтва. Батьки тимчасом стужилися за портретом і стали шукати його. Тимчасом один мещанс мистецтва відкупили його за 100 тисяч франків і родичі мислять багато дозволити, щоб відкупили портрет своєї дитини. Від той мати з гордістю показує своїм гостям твір Ренуара, завішений у кімнату на село, але небаром образ найшовся у торговця мистецтва. Батьки тимчасом стужилися за портретом і стали шукати його. Тимчасом один мещанс мистецтва відкупили його за 100 тисяч франків і родичі мислять багато дозволити, щоб відкупили портрет своєї дитини. Від той мати з гордістю показує своїм гостям твір Ренуара, завішений у кімнату на село, але небаром образ найшовся у торговця мистецтва. Батьки тимчасом стужилися за портретом і стали шукати його. Тимчасом один мещанс мистецтва відкупили його за 100 тисяч франків і родичі мислять багато дозволити, щоб відкупили портрет своєї дитини. Від той мати з гордістю показує своїм гостям твір Ренуара, завішений у кімнату на село, але небаром образ найшовся у торговця мистецтва. Батьки тимчасом стужилися за портретом і стали шукати його. Тимчасом один мещанс мистецтва відкупили його за 100 тисяч франків і родичі мислять багато дозволити, щоб відкупили портрет своєї дитини. Від той мати з гордістю показує своїм гостям твір Ренуара, завішений у кімнату на село, але небаром образ найшовся у торговця мистецтва. Батьки тимчасом стужилися за портретом і стали шукати його. Тимчасом один мещанс мистецтва відкупили його за 100 тисяч франків і родичі мислять багато дозволити, щоб відкупили портрет своєї дитини. Від той мати з гордістю показує своїм гостям твір Ренуара, завішений у кімнату на село, але небаром образ найшовся у торговця мистецтва. Батьки тимчасом стужилися за портретом і стали шукати його. Тимчасом один мещанс мистецтва відкупили його за 100 тисяч франків і родичі мислять багато дозволити, щоб відкупили портрет своєї дитини. Від той мати з гордістю показує своїм гостям твір Ренуара, завішений у кімнату на село, але небаром образ найшовся у торговця мистецтва. Батьки тимчасом стужилися за портретом і стали шукати його. Тимчасом один мещанс мистецтва відкупили його за 100 тисяч франків і родичі мислять багато дозволити, щоб відкупили портрет своєї дитини. Від той мати з гордістю показує своїм гостям твір Ренуара, завішений у кімнату на село, але небаром образ найшовся у торговця мистецтва. Батьки тимчасом стужилися за портретом і стали шукати його. Тимчасом один мещанс мистецтва відкупили його за 100 тисяч франків і родичі мислять багато дозволити, щоб відкупили портрет своєї дитини. Від той мати з гордістю показує своїм гостям твір Ренуара, завішений у кімнату на село, але небаром образ найшовся у торговця мистецтва. Батьки тимчасом стужилися за портретом і стали шукати його. Тимчасом один мещанс мистецтва відкупили його за 100 тисяч франків і родичі мислять багато дозволити, щоб відкупили портрет своєї дитини. Від той мати з гордістю показує своїм гостям твір Ренуара, завішений у кімнату на село, але небаром образ найшовся у торговця мистецтва. Батьки тимчасом стужилися за портретом і стали шукати його. Тимчасом один мещанс мистецтва відкупили його за 100 тисяч франків і родичі мислять багато дозволити, щоб відкупили портрет своєї дитини. Від той мати з гордістю показує своїм гостям твір Ренуара, завішений у кімнату на село, але небаром образ найшовся у торговця мистецтва. Батьки тимчасом стужилися за портретом і стали шукати його. Тимчасом один мещанс мистецтва відкупили його за 100 тисяч франків і родичі мислять багато дозволити, щоб відкупили портрет своєї дитини. Від той мати з гордістю показує своїм гостям твір Ренуара, завішений у кімнату на село, але небаром образ найшовся у торговця мистецтва. Батьки тимчасом стужилися за портретом і стали шукати його. Тимчасом один мещанс мистецтва відкупили його за 100 тисяч франків і родичі мислять багато дозволити, щоб відкупили портрет своєї дитини. Від той мати з гордістю показує своїм гостям твір Ренуара, завішений у кімнату на село, але небаром образ найшовся у торговця мистецтва. Батьки тимчасом стужилися за портретом і стали шукати його. Тимчасом один мещанс мистецтва відкупили його за 100 тисяч франків і родичі мислять багато дозволити, щоб відкупили портрет своєї дитини. Від той мати з гордістю показує своїм гостям твір Ренуара, завішений у кімнату на село, але небаром образ найшовся у торговця мистецтва. Батьки тимчасом стужилися за портретом і стали шукати його. Тимчасом один мещанс мистецтва відкупили його за 100 тисяч франків і родичі мислять багато дозволити, щоб відкупили портрет своєї дитини. Від той мати з гордістю показує своїм гостям твір Ренуара, завішений у кімнату на село, але небаром образ найшовся у торговця мистецтва. Батьки тимчасом стужилися за портретом і стали шукати його. Тимчасом один мещанс мистецтва відкупили його за 100 тисяч франків і родичі мислять багато дозволити, щоб відкупили портрет своєї дитини. Від той мати з гордістю показує своїм гостям твір Ренуара, завішений у кімнату на село, але небаром образ найшовся у торговця мистецтва. Батьки тимчасом стужилися за портретом і стали шукати його. Тимчасом один мещанс мистецтва відкупили його за 100 тисяч франків і родичі мислять багато дозволити, щоб відкупили портрет своєї дитини. Від той мати з гордістю показує своїм гостям твір Ренуара, завішений у кімнату на село, але небаром образ найшовся у торговця мистецтва. Батьки тимчасом стужилися за портретом і стали шукати його. Тимчасом один мещанс мистецтва відкупили його за 100 тисяч франків і родичі мислять багато дозволити, щоб відкупили портрет своєї дитини. Від той мати з гордістю показує своїм гостям твір Ренуара, завішений у кімнату на село, але небаром образ найшовся у торговця мистецтва. Батьки тимчасом стужилися за портретом і стали шукати його. Тимчасом один мещанс мистецтва відкупили його за 100 тисяч франків і родичі мислять багато дозволити, щоб відкупили портрет своєї дитини. Від той мати з гордістю показує своїм гостям твір Ренуара, завішений у кімнату на село, але небаром образ найшовся у торговця мистецтва. Батьки тимчасом стужилися за портретом і стали шукати його. Тимчасом один мещанс мистецтва відкупили його за 100 тисяч франків і родичі мислять багато дозволити, щоб відкупили портрет своєї дитини. Від той мати з гордістю показує своїм гостям твір Ренуара, завішений у кімнату на село, але небаром образ найшовся у торговця мистецтва. Батьки тимчасом стужилися за портретом і стали шукати його. Тимчасом один мещанс мистецтва відкупили його за 100 тисяч франків і родичі мислять багато дозволити, щоб відкупили портрет своєї дитини. Від той мати з гордістю показує своїм гостям твір Ренуара, завішений у кімнату на село, але небаром образ найшовся у торговця мистецтва. Батьки тимчасом стужилися за портретом і стали шукати його. Тимчасом один мещанс мистецтва відкупили його за 100 тисяч франків і родичі мислять багато дозвол

"СВОБОДА" (LIBERTY)
 FOUNDED 1893
 Published daily except Sundays and holidays
 at 83 Grand Street, Jersey City, N. J.
 Owned by the Ukrainian National Association, Inc.
 Edited by Editorial Committee.

Entered as Second Class Matter at the Post Office of Jersey City, N. J. on March 30, 1911, under the Act of March 3, 1879.
 Authorization for mailing at special rate of postage provided for in Section 1103 of the Act of October 3, 1917, authorized July 31, 1918.

SUBSCRIPTION RATES:		ПЕРЕПЛАТА:	
Three months \$ 7.00	На рік \$ 21.00	Початковий часок три місяці	На рік \$ 21.00
Six months \$ 12.00	На рік \$ 37.50	На рік \$ 21.00	На рік \$ 21.00
One year \$ 24.00	На рік \$ 72.00	На три місяці \$ 7.00	На три місяці \$ 7.00
Foreign and Foreign City Rates:	В Джерсі Ситі і Сурражесі:		
Three months \$10.00	На рік \$30.00		
Six months \$18.00	На рік \$54.00		
One year \$36.00	На рік \$108.00		

За кожну зміну адрес платиться 10 центів.
 За оголошення редакція не відповідає.
 Телефон "Свободи": 498 Montgomery, Тек. У. Н. Сюзар: 1838 Montague.
 Адрес: "СВОБОДА", P. O. BOX 346, JERSEY CITY, N. J.

РОСІЯ І ПОЛЬЩА ГОТОВЛЯТЬСЯ

В зв'язку з подіями в Китаю відносини між Англією й Радянським Союзом що-раз більше ще загострюються.

В громадянській війні, яка ведеться в Китаю, що-раз більше перемагає південне, Кантонське правління, яке стоїть у приязних стосунках з Радянським Союзом. Се правління змагає до того, щоб об'єднати цілий край і зволити його в тереспішій неволі чужих держав, у якій існує Китай знаходиться. Воно стоїть на тім, що Китай повинен стати справді незалежним державою, щоб його відносини до великих європейських держав, а також до Японії і Злучених Держав Північної Америки спиралися на основі рівноправності, а не на основі дотеперішніх концепцій, які роблять Китай в дійсності колонією згаданих держав. Ся політика кантонського правління звертається в першій мірі проти дотеперішньої становища Англії в Китаю. А що Кантонське правління в своїх змаганнях має підмогою Радянського Союзу, то виступ Англії звертається проти нього. Англія думає, що як би не „большевіцька агітація“, то Китай не був би вступив в проти великих держав цивілізованого світа, тільки знов би дали тереспішю їх опіку.

Очевидно, це се стара історія, що кожній, хто панує і бачить себе в своїм пануванні загроженим, шукає причини в рідних і сторонніх впливах, в рідких „агітаціях“ і т. д. Вистає вказати, як зразу польська шляхта, а потім усі Польня в Галичині бачили причину українського руху то в „московських рублях“ (коли ще пробудження українського народу в Галичині мало московськ-фільську закраску), то в „німецьких марках“, то в „радикалізмі“, „соціалізмі“ і інших „лазах“. Або й тепер, чи не обвинувачує Польща українського й білоруського визвольного руху в „большевізм“? Яна річ, нікому не хочеться з'ясувати панування, й кожний пануючий думає, що якби не чиясь „агітація“, то раби вічно були б на

Однак англійське правління все ще стоїть уперто на тім, що як би не податка Радянського Союзу, Кантонське правління не мало би тереспішій сили. Тому відносини між Англією й Радянським Союзом що-раз більше загострюються. Консервативна партія що-раз голосніше домагається від англійського правління, щоб воно зрівало дипломатичні зносини з Радянським Союзом і виключило з Англії радянське посольство. Як даде себе загострення з'являється, але воно може діяти навіть до війни.

На сей випадок Англія отримує за союзниками проти Радянського Союзу і бачить їх в російській імміграції і польських імперіалістах. Обома силами думає посуджити Англія на випадок війни з Радянським Союзом і обі сї сили, надіючись на Англію, готуються до акції. Російська імміграція числять на відбудування Росії, Польща на забезпечення його вільодружними землями, а по змаганні на розширення своїх тереспішніх границь.

Проф. Д-р Мих. Лозинський.

МІТИНГІ ВІДДІЛУ У.Н.СОЮЗА

РОЧЕСТЕР. Н. П. Тов. Вільям Коулін, від 316, повільно з'явився членів, що ввечері збори відбулися в четвер, від 10 марту, о годині чотирнадцять вечером. Обов'язком кожного члена на ввечері збори вжити до догучого члену мову довг записку сего місяця. Кожні член не бачили на бачили 25 злотого мають заплатити сего місяця тільки 50 ц. Членів, котрі не мають догучи з марту 1927 року, мають сего місяця виплатити. Екзекутивний комітет згодив статут до зотворення мову, котрий бачив членів на сні зборях, тож кожний член повинен бути присутній і знати статут догучи. — В. Гринський.

БАНКІТИР УМЕР

комедія в сільському житті на три дії.
 Виступає в сні театр 14 осіб.
 Ціна 85 центів.
 Вмовлення слати до клягарті „Свободи“.
 „СВОБОДА“
 83 Grand Street, Jersey City, N. J.

„КРЕСОВІ РОЗЧАРУВАННЯ“

Краківський „Час“ з 19 січня ц. р. в статті „Деполонізація“ (відпользування) плаче над упадком польщини на Волині. А притому до плачу дає йому виначення чергового земельного запалу, який мається в цім році розпарцелювання. На Волині по інформациям автора статті є 254 дріських осередків. „Що правда, пише він, вони різко розсіпні по краю, однак можуть промінюють польщиною. Як тільки їх розпарцелюється, так пропало не „примінованія“, бо тереспішні дичі, з хвиле обмеження їх до кількохсот моргів, не зможуть опертися на краю українського моря, підпада під його вплив і з часом „агломується“. Промінованія польщиною вони можуть, як довго є власниками великих дрісторів, бо тільки в такому випадку можуть держати більшу скількість Польків — офіційнація, рійної служби і т. д. будувати костели, каліції, польські школи і т. д. Осадники, військові і цивільні, як каже автор (кресовець з Волині), запан. Наведемо його слова:

„Осадничий зовсім завело надії, які покладав на нього. Роздані парцели до більшості не забудовані й експлуатується їх в найбільш дикій спосіб: офіційні і урядові видирендують їх, а жовірки мовлять управити хіба в той спосіб, що женяться з дочками-можливіх місцевих земля. Під оглядом польщини не відграють вони ніякої ролі. Мрією власників цих парцель є продали їх в тільки те, що правління не дає їм формального перевласнення, не мають змоги відстояти свого побажання“.

Автор висловлює своє тверде переконання, що хто з цих осадників не продасть свого наділу і не втече, скорше чи пізніше втратить в окрузі за усіх боків українським селянським морю.

А цивільні осадники, яких богато напало сюди в рр. 1921—1922, по більшій часті вже продали свої наділи і повтіка-

ЖЕРТВЕННИЦЯ — МІРИЛО ПАТРІОТИЗМУ

Вже минула Різдвяна Коляда. Минув той момент в наших американській життю, в яким ми кожного року в своїх благодійних почуваннях і в своїм привязанню до любови до країни наших батьків та діда, складаємо жерти на модерну зброю, на поширення просвіти і науки серед нашого народу в старім краю. Таку жерту зложили ми й сього року.

Ті, що зневірив в власні сили народу, говорив і писали, що тепершня боротьба, яка тут завелася між епископом д-ром Богочесним і прихильниками Скопородського а українським загалом, спричинить тільки деморалізацію і здержить всяку допомогу старому краєви. Другі знова твердили, що чесна боротьба, яка змагає до освідомлення і визволення нашого народу зпід польських впливів і темноти, може хіба тільки наш нарід планісти. А планісти його треба було, бо всіма сідайні був тільки занепад, а жертовність то вже цілком буда підупала.

Як тепер бачимо, відносини поправилися. Нарід більш інтересується загальними нашими справами і більш жерти складає. А зьогорича коляда на старій край і найбільшю, яку колюнебуд в Америці наш нарід зложив. Се видно вже зі самих звітів Об'єднання, яке збрало титулом коляди \$5,408.05. На саму Рідну Школу вислало Об'єднання як зьогорич коляду \$3,000, \$450 на інваліди, \$300 на тов. „Просвіту“ у Львові, \$350 на політичних в'язнів і т. д. А до того сідд ще додати, що за послідні чотири місяці збрало Об'єднання на край \$8,820.72.

Не є ті жерти так великі, щоб ними можна аж одушевитися. Та коли знаємо ті важкі відносини, серед яких доводиться нам ті жерти збирати, треба признати, що американській Україні під зглядом патріотизму і привязанню до старого краю не стоїть позаду других народів. Бо навіть в таких відносинах любимо те, що на нас стати. А жертовність є найкращим мірилом патріотизму.

Та жертовність має не тільки моральну вартість, але й велике виховаче значиння. Нею, коли її будемо платити систематично, можемо дїяти сею, чого дїяння Шведа в Америці є іх тут кілька мільонів, а живуть головню на заході, на фармах яке понад 300 літ. Мають своїх сенаторів, а мали й губернаторів. А тепер збирали в однім тільки тисяч 1,500,000 на те, щоб ініціювати шведське Ім і славу шведського народу. По сотках літ задержали вони отже духов зв'язь з старим краєм, бо сотками літ піддержували і тут в американській землі свої традиції, а жертовністю привязанню до країни своїх пращів. Добрий це прирід для України в Америці.

Південний Китай.

Перше питання, яке насувається мандрівникові, коли він еться мандрівкою, коли він перебирає Пекіну або Шангаю вижде на отверте поле, де є ді скелі із знайомими смереками, вочі ріки, які так часто подивляємо на малюнках китайських мандрів. Китайські краєвиди на загал однакові, тільки, або не має на них задержання. Цілями годинами їде заплітцями степами, глиняними околицями, або рижовими мочарами, поперекурюваними вузкими полювими доріжками. У тих рідких водах відзеркалюється пошуре небо, так що здається, начеб пошеві робітники стояли на великих зеркалах, які треба би порядю відчистити. Прикметною китайською краєвиду є порох, тисячелітній жовтий піл, що на все часідає. Пошивані глиняні хати, жовті, нечелені дерева жовті, худоба жовта, люде жовті. Все пригадує смерть, суету. Во в Китаї частіше побачити оселі мівів — цвинтарі, ніж оселі живих — села. З тих сумовитих ривів не вишшов ні поет ні мандр. Вони брали теми з гористих околиць, де є скелі й дриги. Други найбільшю китайської ріки — Янг-Тсе-Кінг — є нафганській. Та чужинцеві тяжко приходить відвідати ті мальовничі околиці, бо Китай так як би не мав залізничі. Подорожувати треба верхом на мулах, бо возом годі їхати глиняними доріжками, поораними глибокими ровами. Така подорож до мука, а крім того не ви-

При всякій нагоді складаймо жерти на Сиротинець — Захист Українського Народного Союзу.

на стріну вимою часом, до нового життя, відраджується. Шангаї — то азійський Лондон. Має широкі вулиці, електричне освітлення, газ, водопровід і всі, незнані в рідні Китай, західні вигоди. Автомобілів рух такий як у Нью-Йорку, телефони працюють англійською системою. Чудовий прибережний сквер зарезервований чужинцям для прохвдів. Китацям там вступ заборонений. Управта міста є в руках білих. В Шангаї живе півтора мільона Китайців, а ледви 40,000 чужинців.

У Кантої, хоч лежить недалеко англійського Гонконга, правлять Китайці. Це є між іншим тому, що більшість населення (як вже вище згаданю) живе від століть на човнах, а звідси, самунах, на широкій ріці. Сі сотки тисяч людей творять самі для себе мостові. В тім ладі вмирає містї жие, пращю і вирає Китаєць. Кантон має також електричне освітлення.

ХТО ХОЧЕ МАТИ КАЛЕНДАР У. Н. СОЮЗА НА 1927 РІК.

Часть своєї електрики передає Кантон сусідньому острові Гонгам. Там продають шовковий промисл. Тепер управляє цим островом князь Лефьукюм, що замолує буд уличником, пізнійший банкітом, аж досудженим ранги феодала. Той адміністратор не знає ні читати ні писати. Але він побудував на своїм острові християнську школу, а сина своєї шестї жінки віддав на науку зарганчим місцянам, щоб вивчили його на доктора.

Маємо до розпродажу всього 150 примірників. Ціна 50 ц. Вмовлення слати до: „СВОБОДА“, 83 Grand Street, Jersey City, N. J.

ПЕРСПЕКА РЕДАКЦІ.

Рочестер. І. Б. — Лист з краю враз з полкомиком ми Вам зверну. Пишете відозву на світських паперу і так невизаю, що годі її відчитати. Не можна сею ні справити ні переробити. Чи Ви уваляте собі, скільки часу і витрату збирає редакция на читане таких відозв? Ми змущени їх відкидувати.

В. Гасій, Трентон, Н. Дж. — Доволимо є спис жертовників: Павло Гольцман \$2; по \$1: Микола Забонтовський, Михайло Шамлей і Іван Морфоско.

Українець з Кемпел, Н. Дж. — Гарквенко тому не вини, коли Побік Леджер пише, що єні Росіянин. Нам прислани етички з другий міст і там гинуть, що єні Українець. А виборські часосини-одні пишуть, що Українцєв а другі, що Росіянин. Сам Гарквенко маніфестується всегда справним Українцем.

Н. И. С. — О скілько нам відомо, Гарквенко з Стечером це не боровся.

ВІДГУКИ НА ДОПИСИ.

Гр. Степан Дєра з Стеленстоу, на Стєтєн Аяленді, повідомляє редакцію, що в дописі ц. р. по сім місяцєв, поміщений в 49 числі Свободи, зайшла невеличка похібка. Пропущено саме в списі товариств жертовників, що відділі 213 Українського Народного Союзу, за Бабюну жертовну на Народний Дім у Стеленстоу 20 доларів, а о. І. Захарко в імені Стєстрива за Бабюну зложив чєк на 10 доларів.

ПОСМЕРТНА ЗГІДКА.

Дня 11. лютого 6. р. помер в Вунсакет, Р. Ай., Юрій Бурак. Родився покійний в селі Бєраж, повіт Скалат, Галичина, а приїхав до Америки 1913 року. Був він весь час ширим робітником на полі, націоналіст і культурним.

Приїхавши до Фінделсфіл, Па., вступив там до Товариства Січ, а коли приїхав до Вунсакет, Р. Ай., в 1919 р., вступив сєчас до Т-ва Січ. Від 206 У. Н. Союзу, а рівнож вступив і до Української Банди, де був завсєди вірним членом і добрим музикантом. По роцї своєю членства був вибраний бідооткарєм і господарем інструментів, а протягом кількох літ вже грав на кількох інструментах. Він завсєди дбав про розій банди і старався це другий до того заохотити.

Брав участь в кожнім народнім свята, не питаючи о запла-ту. Пому ходило головню о культурне діло. Покійний вступив до У. Н. Союзу в сінці 1921 року і був його членом до по-слідної хвилі.

Лишив жінку і чотиродітну дочку. Зійшов з сего віта в самім розвітї життє, бо ман заледів 31 літ. Помер на серце-ву недугу.

Похорон відбувся 13. лютого. Взяв в нім участь майже ціла Вунсакетська Громада, бо на те собі покійний заслужив. Громада не забуде його; ще довгі літа. В. П. П.

С. Турбель.

В КОЖДІЙ УКРАЇНСЬКІЙ ХАТІ ПОВИНА НАХОДИТИСЯ ЧАСОПИС „СВОБОДА“

